

Δημιουργία καινοτόμων υπηρεσιών Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ

Χρήστος Μπαμπατζιμόπουλος^α, Κλωντίνη Ξενίδου-Δέρβου^β, Τριαντάφυλλος Χατζηαντωνίου^β,
Κατερίνα Νάστα^γ, Ελευθερία Κοσέογλου^δ, Σοφία Ζαπουνίδου^δ

^α Ομότιμος Καθηγητής ΑΠΘ, Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη, 54124, Ελλάδα

^β Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη, 54124, Ελλάδα

^γ Προϊσταμένη διεύθυνσης, Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ, Κεντρική Βιβλιοθήκη, Θεσσαλονίκη, 54124, Ελλάδα

^δ Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ, Πανεπιστημιούπολη ΑΠΘ, Κεντρική Βιβλιοθήκη, Θεσσαλονίκη, 54124, Ελλάδα

Περίληψη

Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΒΚΠ-ΑΠΘ) παρουσιάζει το τελευταίο έργο που ανέλαβε και υλοποίησε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ-Ψηφιακή Σύγκλιση. Το έργο αυτό σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε με γνώμονα τη δημιουργία καινοτόμων υπηρεσιών που βασίζονται στις αρχές της Ανοικτής Πρόσβασης και θα συμβάλλουν στην ανάδειξη του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του ΑΠΘ. Το άρθρο παρουσιάζει τον σχεδιασμό του έργου, την πορεία υλοποίησης και τα τελικά παραδοτέα.

© 2016 Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Λέξεις-κλειδιά: ψηφιοποίηση, Ιδρυματικό Καταθετήριο, δικτυακός τόπος, Ανοικτή Πρόσβαση, ερευνητική παραγωγή

doi:

Abstract

The Library and Information Centre of the Aristotle University of Thessaloniki (AUTH) presents the project that has developed and implemented within the framework of the NSRF-“Digital Convergence” Operational Programme. The Library’s project named “Creation of innovative digital library services for the AUTH Library” was developed and implemented on the basis of Open Access principles. A key goal of the project was the contribution to the promotion of the AUTH’s educational and research output. This paper presents the development of the project, the milestones in its implementation, as well as its final deliverables.

© 2016 Hellenic Academic Libraries Link

Keywords: digitization, Institutional Repository, library website, Open Access, research output

1. Εισαγωγή

Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του ΑΠΘ (ΒΚΠ-ΑΠΘ) ιδρύθηκε το 1927. Είναι η μεγαλύτερη και καλύτερα οργανωμένη βιβλιοθήκη της Βόρειας Ελλάδας, δεύτερη σε μέγεθος, πανελλαδικά, μετά την Εθνική Βιβλιοθήκη. Έχει ως στόχους την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος, καθώς και τη συμβολή στη συνολική πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη της πανεπιστημιακής κοινότητας και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Η ΒΚΠ-ΑΠΘ υπήρξε από τις πρώτες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα που μηχανογραφήθηκε, το 1992. Τα τελευταία χρόνια, έχει παρουσιάσει μια εντυπωσιακή αναβάθμιση υπηρεσιών, που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις χρηματοδοτήσεις μέσω των Προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ Ι και ΙΙ. Σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση των υπηρεσιών έχει διαδραματίσει και η πρόσβαση στις ηλεκτρονικές συνδρομές του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ / HEAL-Link), η οποία μέχρι και σήμερα καλύπτεται κεντρικά από τις δημόσιες επενδύσεις ή άλλες πηγές του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Η ΒΚΠ-ΑΠΘ αποτελεί μία από τις πρώτες ελληνικές βιβλιοθήκες που ανέπτυξαν καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες, όπως online πληροφόρηση (2004), ηλεκτρονικά μαθήματα (2004), ψηφιοποίηση σπάνιου και μοναδικού υλικού από τις συλλογές της (2004), καταθετήριο διδακτορικών διατριβών (2003) και μεταπτυχιακών διατριβών (2008), και Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών (2009).

Το 2011, η ΒΚΠ-ΑΠΘ, θέλοντας να συνεχίσει τις καινοτόμες δράσεις της, υπέβαλε νέα πρόταση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση 2007-2013» και του ΠΕΠ Μακεδονίας – Θράκης. Η πρόταση εγκρίθηκε, με προϋπολογισμό 960.000 €, και το έργο υλοποιήθηκε το διάστημα 2013-2015. Οι στόχοι του έργου ήταν οι εξής: ανάρτηση επιπλέον ψηφιακού περιεχομένου, ενίσχυση των υπηρεσιών που ήδη είχε δημιουργήσει η ΒΚΠ-ΑΠΘ, καθώς και δημιουργία νέων. Τα αναμενόμενα οφέλη και η προστιθέμενη αξία εντοπίζονται στην ελεύθερη πρόσβαση στο εκπαιδευτικό και επιστημονικό έργο του ΑΠΘ και στην ανάδειξη και διατήρηση του υλικού της Βιβλιοθήκης.

2. Περιγραφή της πράξης

Η πράξη «*Δημιουργία Καινοτόμων Υπηρεσιών της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης ΑΠΘ*» περιλάμβανε 5 Υποέργα (*Εικόνα 1*). Αναλυτικά:

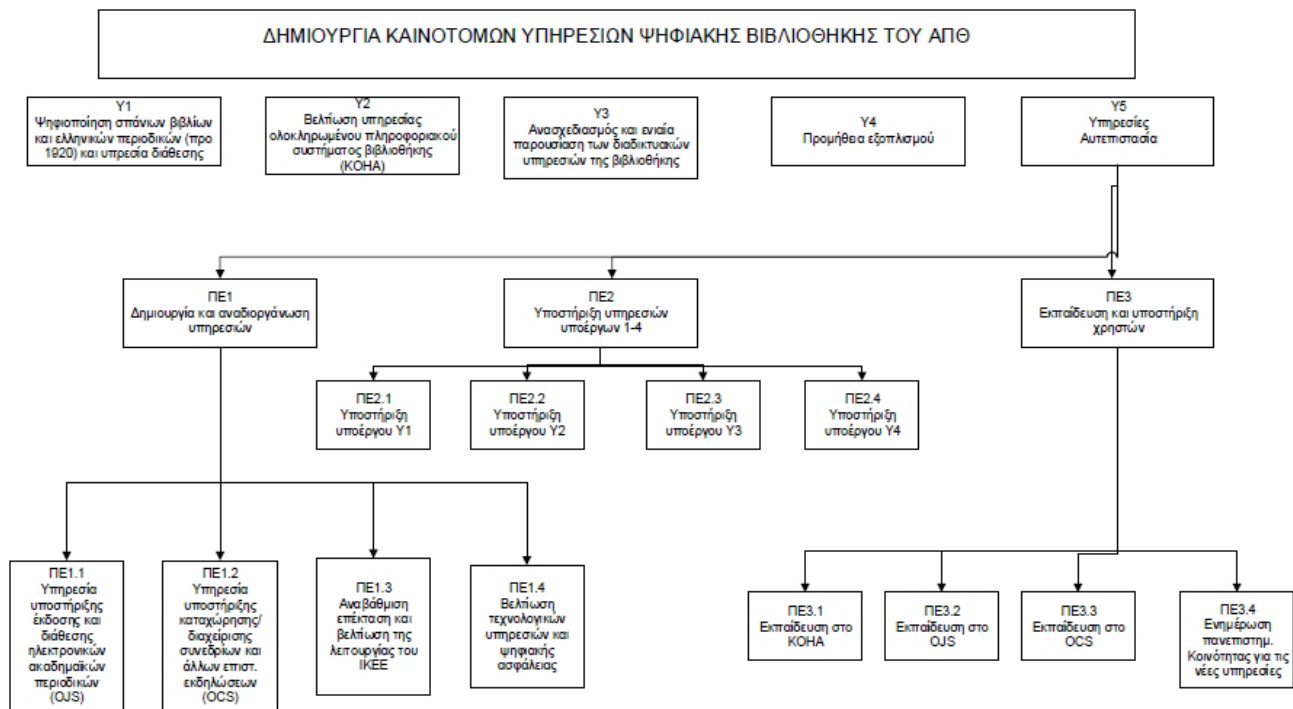
Υποέργο 1: Ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση σπάνιων βιβλίων και ελληνικών περιοδικών (έκδοσης προ 1920) και άμεση, ελεύθερη διάθεση στο διαδίκτυο.

Υποέργο 2: Μετάπτωση από το χρησιμοποιούμενο εμπορικό λογισμικό Συστήματος Βιβλιοθήκης (Horizon) σε ΕΛ/ΛΑΚ. Μεταφορά δεδομένων στη νέα πλατφόρμα. Σύστημα Koha.

Υποέργο 3: Δημιουργία «εταιρικής ταυτότητας» της Βιβλιοθήκης. Ανασχεδιασμός και ενιαία παρουσίαση των διαδικτυακών υπηρεσιών και δημιουργία νέων εργαλείων αναζήτησης.

Υποέργο 4: Προμήθεια Εξοπλισμού για την οργάνωση των υπηρεσιών σε virtual servers.

Υποέργο 5: Υπηρεσίες Ανάδειξης της Πνευματικής Παραγωγής του ΑΠΘ (Αυτεπιστασία). Το Υποέργο της αυτεπιστασίας οργάνωθηκε σε τρία πακέτα εργασίας: ΠΕ1 / Δημιουργία και αναδιοργάνωση υπηρεσιών, ΠΕ2 / Υποστήριξη Υποέργων 1-4 και ΠΕ3 / Εκπαίδευση και υποστήριξη χρηστών.

Εικόνα 1. Παρουσίαση των Υποέργων και των πακέτων εργασίας της πράξης.

2.1. Ψηφιοποίηση Σπάνιων Βιβλίων και Ελληνικών Περιοδικών -προ 1920- και Υπηρεσία Διάθεσης (Υπόεργο 1)

Στο πλαίσιο του Υποέργου 1, η ΒΚΠ-ΑΠΘ υλοποίησε το πρόγραμμα ψηφιοποίησης ελληνικών περιοδικών, εφημερίδων και συλλογών βιβλίων ιδιαίτερης ερευνητικής και επιστημονικής αξίας.

Η ΒΚΠ έχει μια μακρά πορεία στο έργο της ψηφιοποίησης, η οποία ξεκίνησε με τα έργα «*Εκσυγχρονισμός Συστήματος Βιβλιοθηκών ΑΠΘ – Γ' ΚΠΣ*» (2000-2009) και συνεχίστηκε με το έργο «*Ψηφιοποίηση συλλογών νεοελληνικής γραμματείας και τέχνης*» (2004-2005). Το σύνολο του ψηφιοποιημένου υλικού φιλοξενήθηκε από την αρχή στην **Ψηφιοθήκη** της ΒΚΠ, που από το 2003 χρησιμοποιείται για τη διατήρηση και διάθεση των ψηφιακών αρχείων της ΒΚΠ. Η Ψηφιοθήκη λειτουργεί με το λογισμικό ανοικτού κώδικα Invenio που έχει αναπτύξει το ερευνητικό κέντρο CERN. Πριν την έναρξη του συγκεκριμένου έργου, η Ψηφιοθήκη φιλοξενούσε 28 Συλλογές, 109.467 τεκμήρια και 1.256.804 σελίδες.

Παρά το μεγάλο έργο που είχε ήδη υλοποιηθεί, διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν πολλά περισσότερα βιβλία και περιοδικά που θα έπρεπε ακόμη να ψηφιοποιηθούν για να διαφυλαχθούν από περαιτέρω φθορά, αλλά και για να δοθεί ελεύθερη πρόσβαση σ' αυτά. Για να επιλεγούν τα βιβλία προς ψηφιοποίηση, τέθηκαν κάποια κριτήρια όπως η σπανιότητα και η ερευνητική αξία τους, η θεματολογία και η γλώσσα τους -βιβλία γραμμένα στην ελληνική ή με θεματολογία που αφορά την Ελλάδα, η φυσική τους κατάσταση (κακή φυσική κατάσταση, ώστε να διασωθούν) και η μη δέσμευσή τους από πνευματικά δικαιώματα. Με βάση τα παραπάνω κριτήρια και την ψηφιοποίηση που ήδη είχε γίνει, καταρτίστηκε ένας κατάλογος με τα βιβλία των κλειστών και σπάνιων συλλογών και των ελληνικών περιοδικών του 19ου αιώνα για να οποία δεν υπήρχε καταγραφή.

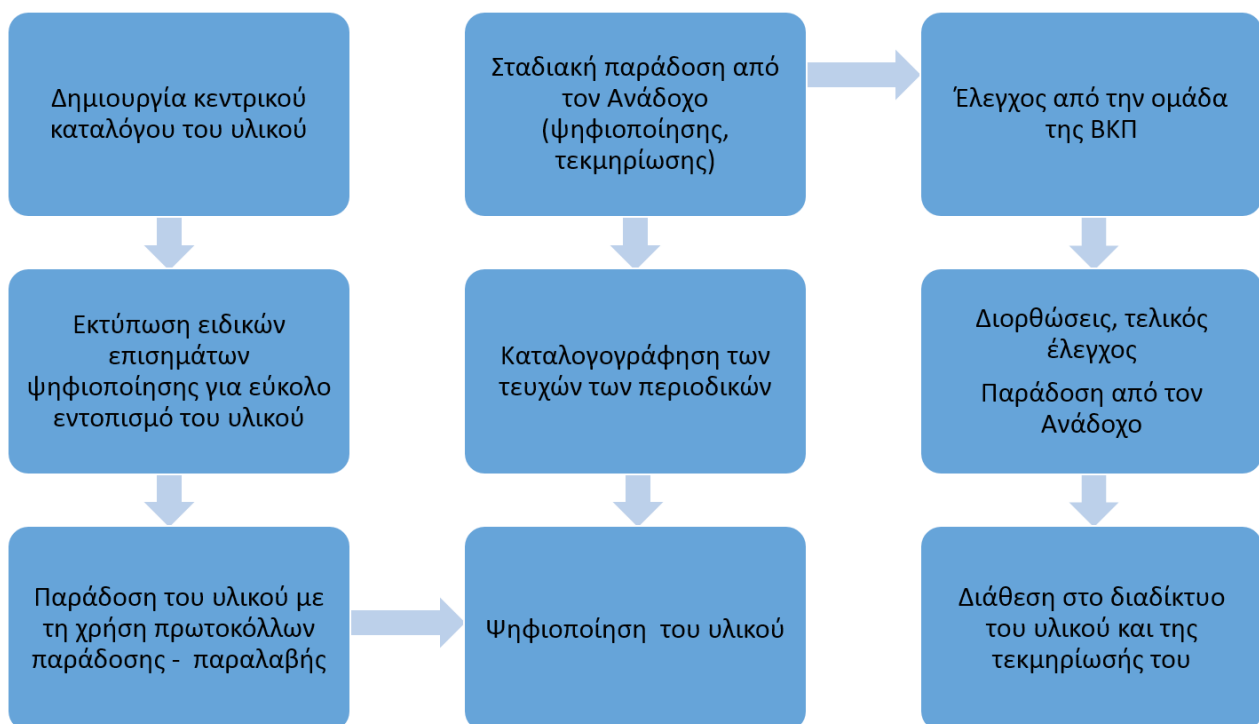
Από τις συλλογές της Κεντρικής Βιβλιοθήκης επιλέχθηκαν τα σπάνια βιβλία (εκδόσεων 1495-1821, μη δανειζόμενα, πολύτιμα και σπάνια), τα βιβλία της συλλογής Τρικόγλου (Αιγυπτιώτης Έλληνας, δωρητής της συλλογής του στο ΑΠΘ, η οποία αριθμεί περισσότερα από 14.000 τεκμήρια σχετικά με την ελληνική επανάσταση, τον φιλελληνισμό, το μακεδονικό κ.ά., μάλιστα μέρος της συλλογής του είχε ήδη ψηφιοποιηθεί), καθώς επίσης και πολύτιμες, σπάνιες και με ιδιαίτερα μεγάλη ζήτηση περιοδικές ελληνικές εκδόσεις (εφημερίδες, περιοδικά και ημερολόγια) που είχαν εκδοθεί πριν το 1920. Το σύνολο του υλικού που επιλέχθηκε δεν υπόκειται σε περιορισμούς πνευματικών δικαιωμάτων. Έτσι, δημιουργήθηκε από τη ΒΚΠ, μια δεξαμενή υλικού προς ψηφιοποίηση. Σ' αυτή τη λίστα έγιναν προσεκτικοί έλεγχοι, προκειμένου να αποκλειστούν τεκμήρια που είχαν ήδη ψηφιοποιηθεί από τρίτες βιβλιοθήκες και ήταν πλέον διαθέσιμα στο διαδίκτυο. Όποτε εντοπιζόταν

μία τέτοια περίπτωση, η εγγραφή αφαιρούνταν από τη λίστα και προστίθετο η ηλεκτρονική διεύθυνση του ψηφιοποιημένου τεκμηρίου, στο πεδίο 856 της εγγραφής του Καταλόγου της ΒΚΠ-ΑΠΘ. Έτσι, πλέον, οι εγγραφές του Καταλόγου της Βιβλιοθήκης ΑΠΘ περιλαμβάνουν και υπερσυνδέσμους προς τα ψηφιοποιημένα αντίγραφα τεκμηρίων από τρίτες βιβλιοθήκες. Μετά την αφαίρεση από τη λίστα των ήδη ψηφιοποιημένων από τρίτες βιβλιοθήκες τεκμηρίων, δημιουργήθηκε ένας κατάλογος με τίτλους μοναδικούς και πρωτότυπους από τις συλλογές της Κεντρικής Βιβλιοθήκης.

Η ψηφιοποίηση υλοποιήθηκε στους χώρους της ΒΚΠ με έναν (1) ρομποτικό και δύο (2) επιτραπέζιους scanners του αναδόχου (Σύμπραξη τριών εταιρειών, Datascouting, Epimerosi - Α. Παπαδόπουλος & ΣΙΑ ΟΕ και Τυπόραμα-Αγοργιανίτης). Επίσης, και η καταλογογράφηση σε επίπεδο τεύχους υλοποιήθηκε από τον Ανάδοχο σε χώρους της ΒΚΠ. Το υλικό έτυχε επεξεργασίας από τον Ανάδοχο σύμφωνα με τις προδιαγραφές που είχαν τεθεί από τη ΒΚΠ και παραδόθηκαν ψηφιακά αρχεία στις εξής μορφές:

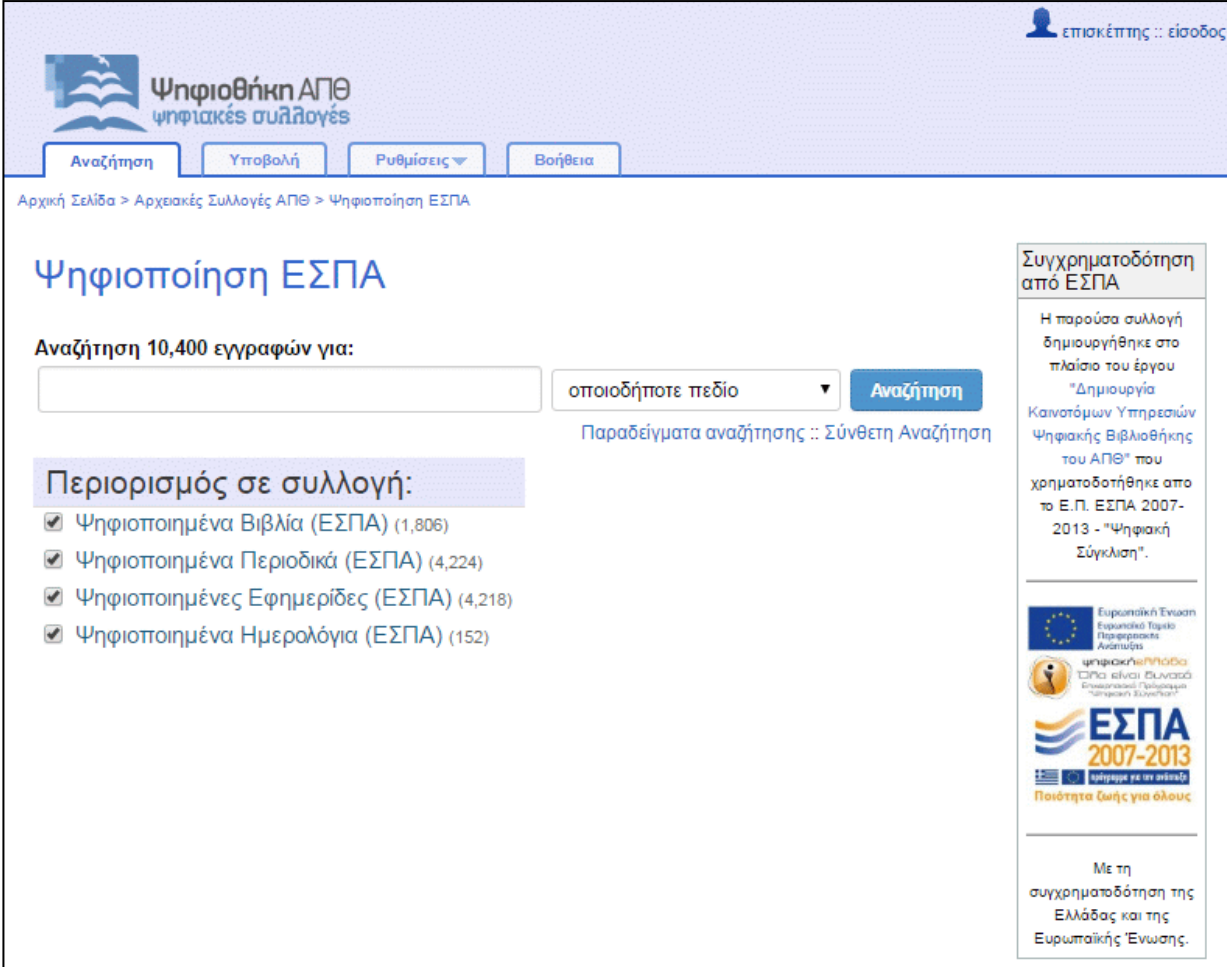
- ασυμπίεστη μορφή tiff,
- συμπιεσμένη μορφή jpeg,
- αρχείο σε μορφή pdf αποτελούμενο από το σύνολο των ψηφιοποιημένων σελίδων κάθε τεκμηρίου,
- βιβλιογραφική εγγραφή για κάθε τεκμήριο (τεύχος περιοδικού, εφημερίδας ή ημερολογίου με βιβλιοθηκονομικά πρότυπα MARC).

Στο συγκεκριμένο έργο της ψηφιοποίησης ακολουθήθηκαν όλα τα διεθνή βιβλιοθηκονομικά πρότυπα αλλά και η καινοτομία της οπτικής αναγνώρισης χαρακτήρων (Optical Character Recognition - OCR). Με την οπτική αναγνώριση χαρακτήρων είναι δυνατή η εξαγωγή του κειμένου από σαρωμένα έγγραφα και η αναζήτηση όρων στο πλήρες κείμενο. Σε εφημερίδες και περιοδικά έγινε επιπλέον ο διαχωρισμός σε επίπεδο άρθρου (article clipping), όπως και η ενσωμάτωση πίνακα περιεχομένων στο ψηφιακό αρχείο του φύλλου, για τις εφημερίδες, ή του τεύχους, για τα περιοδικά. Η ροή των εργασιών της ψηφιοποίησης φαίνεται στην **Εικόνα 2**.

Εικόνα 2. Ροή εργασιών ψηφιοποίησης στο πλαίσιο του Υποέργου 1.

Το νέο ψηφιοποιημένο υλικό ανέρχεται σε 1.050.191 σελίδες διπλασιάζοντας τον αριθμό των ψηφιοποιημένων σελίδων που είναι πια ελεύθερα διαθέσιμες μέσω της Ψηφιοθήκης (digital.lib.auth.gr) και ελεύθερα αναζητήσιμο στο διαδίκτυο και από μηχανές αναζήτησης τύπου Google **Εικόνα 3**.

The screenshot shows the website interface for the 'Ψηφιοποίηση ΕΣΠΑ' collection. At the top, there is a navigation bar with 'Αναζήτηση', 'Υποβολή', 'Ρυθμίσεις', and 'Βοήθεια'. Below this, the breadcrumb trail reads 'Αρχική Σελίδα > Αρχαϊκές Συλλογές ΑΠΘ > Ψηφιοποίηση ΕΣΠΑ'. The main heading is 'Ψηφιοποίηση ΕΣΠΑ'. A search bar indicates 'Αναζήτηση 10,400 εγγραφών για:' with a dropdown menu set to 'οποιοδήποτε πεδίο' and a 'Αναζήτηση' button. Below the search bar, there is a section titled 'Περιορισμός σε συλλογή:' with four checked items: 'Ψηφιοποιημένα Βιβλία (ΕΣΠΑ) (1,806)', 'Ψηφιοποιημένα Περιοδικά (ΕΣΠΑ) (4,224)', 'Ψηφιοποιημένες Εφημερίδες (ΕΣΠΑ) (4,218)', and 'Ψηφιοποιημένα Ημερολόγια (ΕΣΠΑ) (152)'. On the right side, there is a sidebar titled 'Συγχρηματοδότηση από ΕΣΠΑ' containing text about the funding and logos for the European Union, the National Library of Greece, and the NSRF (ΕΣΠΑ 2007-2013).

Εικόνα 3. Το έργο της ψηφιοποίησης στην Ψηφιοθήκη ως ξεχωριστή συλλογή (<http://digital.lib.auth.gr/collection/Digitization%20ESPA?ln=el>).

2.2. Βελτίωση Υπηρεσίας Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Βιβλιοθήκης (Υπόεργο 2)

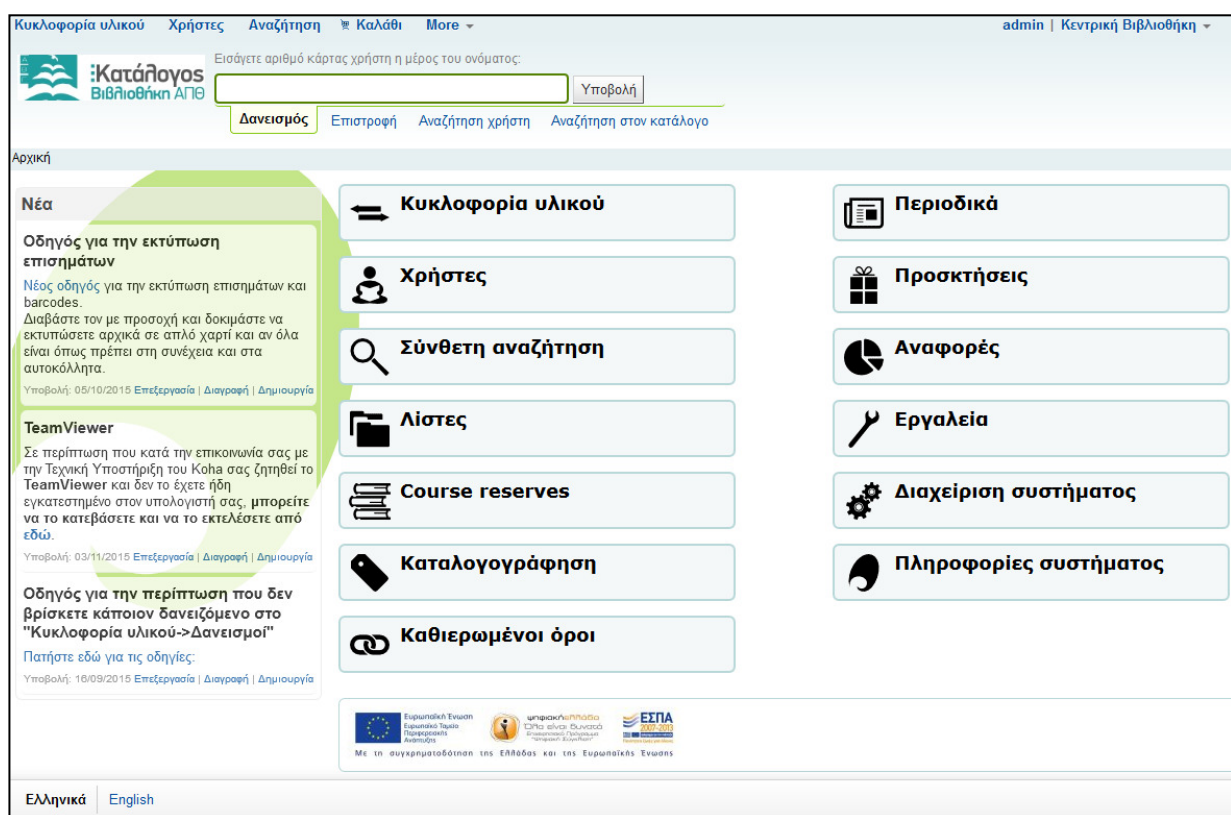
Η Βιβλιοθήκη ΑΠΘ αποτελείται από ένα δίκτυο βιβλιοθηκών με κεντρική υπηρεσία την Κεντρική Βιβλιοθήκη. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Βιβλιοθήκης (ΟΠΣΒ) που εξυπηρετούσε τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης ήταν το εμπορικό λογισμικό Horizon client/server. Το λογισμικό είχε παραμείνει σε παλιά έκδοση, στην οποία δεν ήταν δυνατό να γίνουν αναβαθμίσεις, περιορίζοντας έτσι την υποστήριξη νέων λειτουργιών. Έτσι, κατά τον σχεδιασμό του Υποέργου 2 επελέγη το ΕΛ/ΛΑΚ Koha μετά από αξιολόγηση των πιθανών λύσεων, συνεκτιμώντας αφενός τις οικονομικές δυνατότητες της παρούσας συγκυρίας, αφετέρου τις δυνατότητες του Πανεπιστημίου να υποστηρίξει ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Βιβλιοθήκης ανοικτού κώδικα, οι απαιτήσεις του οποίου είναι ασφαλώς περισσότερες απ' αυτές που μπορούσε να εξυπηρετήσει ένα εμπορικό σύστημα.

Η ανάδοχος εταιρεία που ανέλαβε την ολοκλήρωση του Υποέργου 2 ήταν η κοινοπραξία των εταιρειών ELIDOC και BIBLIBRE. Πολύ σημαντικό ρόλο στην επιτυχία και στην ομαλή εκτέλεση του Υποέργου ανέλαβαν οι διαχειριστές συστημάτων (system librarians) της ΒΚΠ-ΑΠΘ. Συγκεκριμένα, έκαναν εξαγωγή των δεδομένων από το παλιό ΟΠΣΒ και συνεργάστηκαν με τον Ανάδοχο για την επίλυση των σφαλμάτων και την ομαλή μετάπτωση των δεδομένων από το παλιό ΟΠΣΒ (Horizon) στο νέο (Koha). Ειδική μέριμνα δόθηκε και στη μετάπτωση των αρχείων καθιερωμένων όρων (authorities) και των συνδρομών των περιοδικών εκδόσεων. Πραγματοποιήθηκαν τρεις δοκιμαστικές εγκαταστάσεις (Ιανουάριος, Μάρτιος, Ιούνιος 2015), με στόχο την ανίχνευση προβλημάτων και την επίλυσή τους. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε εξελληνισμός του περιβάλλοντος και έγιναν εργασίες για την ταχύτερη απόκριση και την αύξηση της απόδοσης του συστήματος. Μετά τη δεύτερη δοκιμαστική εγκατάσταση, συγκεντρώθηκαν παρατηρήσεις του προσωπικού για συγκεκριμένες διαδικασίες/λειτουργίες και έγιναν προτάσεις για βελτιώσεις. Η τρίτη δοκιμαστική εγκατάσταση περιλάμβανε αρκετές

τροποποιήσεις και διορθώσεις στα δεδομένα. Τον Ιούλιο του 2015 πραγματοποιήθηκε η τέταρτη και οριστική εγκατάσταση του Κοha στον διακομιστή παραγωγικής λειτουργίας του ΑΠΘ. Είχε προηγηθεί η αναδιάταξη στην αντιστοίχιση των δεδομένων των περιοδικών μεταξύ παλιού και νέου συστήματος και, στη συνέχεια, νέα εξαγωγή των δεδομένων των περιοδικών. Το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου του 2015 έγινε η τελική εξαγωγή δεδομένων και το νέο ΟΠΣΒ της Βιβλιοθήκης τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία στις 14 Σεπτεμβρίου.

Ένα εξίσου σημαντικό τμήμα του Υποέργου, πέρα από την ομαλή μετάπτωση δεδομένων, υπήρξε η εκπαίδευση προσωπικού. Η εκπαίδευση του προσωπικού πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της αυτεπιστασίας (βλ. παράγραφο 2.5.3). Η εκπαίδευση εκπαιδευτών και εκπαιδευτριών πραγματοποιήθηκε από τον Ανάδοχο τον Φεβρουάριο του 2015.

Συνολικά μεταφέρθηκαν 1.001.681 βιβλιογραφικές εγγραφές για 1.362.002 τεκμήρια. Στο σύστημα είναι εγγεγραμμένοι 123 βιβλιοθηκονόμοι που εκτελούν διάφορες εργασίες. Ακόμα είναι εγγεγραμμένοι, ως χρήστες του συστήματος, 6.136 μέλη του διδακτικού προσωπικού, 37.205 φοιτητές και φοιτήτριες και 3.911 εξωτερικά μέλη. Ο μέσος όρος δανεισμών ανά μήνα ανέρχεται στις 28.650. Το νέο διαχειριστικό περιβάλλον του ΟΠΣΒ φαίνεται στην **Εικόνα 4**.

Εικόνα 4. Διαχειριστικό περιβάλλον του ΟΠΣΒ της ΒΚΠ ΑΠΘ.

2.3. Ανασχεδιασμός και ενιαία παρουσίαση των διαδικτυακών υπηρεσιών (Υποέργο 3)

Ο κύριος στόχος του Υποέργου 3 «Ανασχεδιασμός και Ενιαία Παρουσίαση των Διαδικτυακών Υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης», όταν αυτό σχεδιαζόταν, ήταν να δημιουργηθεί ένας καλαίσθητος δικτυακός τόπος με χρηστοκεντρική προσέγγιση. Για τον λόγο αυτόν μελετήθηκαν δικτυακοί τόποι από ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού, προκειμένου να ανιχνευθούν τάσεις και καλές πρακτικές στην οργάνωση και στην προβολή του περιεχομένου. Παράλληλα, έγινε καταγραφή των εργαλείων (εμπορικών ή ΕΛ/ΛΑΚ) που χρησιμοποιούσαν αυτοί οι δικτυακοί τόποι, με στόχο την καταγραφή τεχνικών λύσεων σε θέματα οργάνωσης περιεχομένου. Η εκτεταμένη αυτή έρευνα ανέδειξε συγκεκριμένες απαιτήσεις, οι οποίες διαχωρίστηκαν σε τέσσερις άξονες:

- δημιουργία εταιρικής ταυτότητας της ΒΚΠ-ΑΠΘ (λογότυποι, χρωματικοί συνδυασμοί, γραμματοσειρές, εικονίδια),

- β. αρχιτεκτονικός και γραφιστικός ανασχεδιασμός του επίσημου διαδικτυακού τόπου της ΒΚΠ,
- γ. γραφιστικός ανασχεδιασμός των δικτυακών τόπων των υπηρεσιών της ΒΚΠ – ΑΠΘ,
- δ. εγκατάσταση και παραμετροποίηση μηχανής ΕΛ/ΛΑΚ ταυτόχρονης και ενιαίας αναζήτησης σε πολλαπλές πηγές.

Η ανάπτυξη ενιαίας εταιρικής ταυτότητας αποτελούσε ζητούμενο, καθώς η ΒΚΠ μετά από δύο προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ διατηρούσε πολλαπλούς δικτυακούς τόπους, δημιουργώντας κάποιες φορές σύγχυση και δυσχεραίνοντας τις προσπάθειες αναζήτησης των ερευνητών/-ριών. Επομένως, στο πλαίσιο του Υποέργου, πέρα από την εταιρική ταυτότητα της ΒΚΠ, αναπτύχθηκαν λογότυποι για όλες τις υπηρεσίες. Οι λογότυποι αυτοί έχουν αφενός κάποιο διαχωριστικό γνώρισμα, ωστόσο παραπέμπουν στη ΒΚΠ-ΑΠΘ. Αναπτύχθηκαν φύλλα στυλ (CSS) για τις υπόλοιπες υπηρεσίες της πράξης και συγκεκριμένα για την Ψηφιοθήκη, το ΙΚΕΕ, την Προθήκη και τη Συνεδριοθήκη. Δημιουργήθηκαν επιπλέον 10 στυλ CSS για την Προθήκη και 10 για τη Συνεδριοθήκη, με στόχο την παροχή περισσότερων αισθητικών επιλογών σε εκδοτικές ομάδες ή σε οργανωτικές ομάδες συνεδρίων, αντίστοιχα. Η ανάπτυξη του κεντρικού δικτυακού τόπου έγινε με συνεργασία της αναδόχου εταιρείας Datascouting και των ομάδων δικτυακού τόπου και διαχειριστών συστημάτων της ΒΚΠ. Ο δικτυακός τόπος υλοποιήθηκε με το ΕΛ/ΛΑΚ Drupal, ενώ εγκαταστάθηκαν και όσες επιπλέον δομικές μονάδες (modules) κρίθηκαν απαραίτητες για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της ΒΚΠ.

Οι δικτυακοί τόποι ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών επιτελούν τριπλό έργο: παρέχουν εργαλεία αναζήτησης, ενημερώνουν για τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης (οργάνωση, ωράριο, πολιτικές κ.ά.), και, τέλος, παρέχουν και εκπαιδευτικό υλικό σε θέματα αναζήτησης, πληροφοριακής παιδείας και επιστημονικής επικοινωνίας. Για την ικανοποίηση του τριπλού έργου έγινε ανάλυση περιεχομένου του παλιού δικτυακού τόπου (έκδοση 2010), με στόχο να οργανωθεί το περιεχόμενο σε οντότητες. Ορίστηκαν οντότητες για την περιγραφή του υφιστάμενου περιεχομένου (π.χ. Βιβλιοθήκη, Υπηρεσία, Πηγή, Ανακοίνωση κ.ά.), αλλά και για την υποστήριξη νέων ενοτήτων που εισήχθησαν στον νέο δικτυακό τόπο (Οδηγός, Σεμινάριο, Συλλογή κ.ά.). Παράλληλα με τον ορισμό οντοτήτων, καθορίστηκαν τα πεδία για την περιγραφή τους, οι εμφανίσεις των οντοτήτων και οι μεταξύ τους διασυνδέσεις. Η ομάδα δικτυακού τόπου προσέθεσε το περιεχόμενο και προχώρησε στη μετάφρασή του (για την αγγλική έκδοση του δικτυακού τόπου). Στο παρόν σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι για τη μετάφραση του περιεχομένου επιλέχθηκε αρχικά η μετάφραση των οντοτήτων και των πεδίων τους στο διαχειριστικό περιβάλλον, και έπειτα ακολούθησε η μετάφραση των κειμένων.

Το αποτέλεσμα είναι ένας λειτουργικός δικτυακός τόπος ο οποίος έχει αναπτυχθεί με μια χρηστοκεντρική προσέγγιση. Ακόμα, από διαχειριστικής άποψης, η ύπαρξη οντοτήτων επιτρέπει την εισαγωγή, επεξεργασία ακόμα και διαγραφή της πληροφορίας σε ένα σημείο, όπως και την ταυτόχρονη ενημέρωση όλων των σημείων στον δικτυακό τόπο που την αξιοποιούν. Σε κάποιες περιπτώσεις αντιγράφηκαν λειτουργικότητες εμπορικών εργαλείων, αξιοποιώντας τις δυνατότητες του Drupal. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η περίπτωση των [Οδηγών](#), οι οποίοι αναπτύχθηκαν με πρότυπο το εμπορικό εργαλείο LibGuides της εταιρείας SpringShare ("LibGuides by Springshare - Content Management For Libraries", 2016).

Μια πρωτοτυπία του νέου δικτυακού τόπου της ΒΚΠ, μοναδική στον ελληνικό χώρο την περίοδο έκδοσής του (Ιούνιος 2014), είναι η αξιοποίηση του ΕΛ/ΛΑΚ Vufind για την ανάπτυξη της ενοποιημένης μηχανής αναζήτησης ([search.lib.auth.gr](#)). Μέσω της ενοποιημένης αναζήτησης είναι, πλέον, δυνατή, η ταυτόχρονη εκτέλεση ενός ερωτήματος στα συστήματα/υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης (**Κατάλογος, Ψηφιοθήκη, ΙΚΕΕ, Προθήκη, Συνεδριοθήκη**). Στην ενοποιημένη αναζήτηση προστέθηκε σε ξεχωριστή καρτέλα και η εμπορική μηχανή αναζήτησης Summon, μέσω της οποίας είναι δυνατή η αναζήτηση στις ηλεκτρονικές συνδρομές του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link) και της Βιβλιοθήκης ΑΠΘ. Η επιλογή της ενοποιημένης αναζήτησης, πέρα από το γεγονός ότι διευκολύνει όλους όσους αναζητούν υλικό, παρέχει επιπλέον τη δυνατότητα, στη Βιβλιοθήκη ΑΠΘ, να αλλάζει τα συστήματά της χωρίς να γίνεται αντιληπτό από τους χρήστες και χωρίς να προκαλείται σύγχυση ή εκνευρισμός από τη συνεχή αλλαγή συστημάτων. Για παράδειγμα, η ενοποιημένη μηχανή αναζήτησης ενσωμάτωσε από τον Ιούνιο του 2014 έως τον Σεπτέμβριο του 2015 τον Κατάλογο της Βιβλιοθήκης, ο οποίος χρησιμοποιούσε το λογισμικό Horizon. Τον Σεπτέμβριο του 2015 έγινε η μετάβαση στο ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Koha. Η αλλαγή αυτή δεν έγινε αντιληπτή στους χρήστες της Βιβλιοθήκης, καθώς το περιβάλλον αναζήτησης ([search.lib.auth.gr](#)) δεν άλλαξε.

Από την έναρξη λειτουργίας του νέου δικτυακού τόπου έχουν καταγραφεί περίπου 1.325.800 μοναδικοί επισκέπτες, με μέσο όρο περίπου 6.527 επισκέπτες ανά μήνα. Η αρχική σελίδα του δικτυακού τόπου φαίνεται στην **Εικόνα 5**, ενώ η αρχική σελίδα της ενοποιημένης μηχανής αναζήτησης φαίνεται στην **Εικόνα 6**.

The screenshot shows the main page of the BKIP APΘ website. At the top, there is a header with the library's logo and name: "Βιβλιοθήκη Κέντρο Πληροφόρησης ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ". To the right, it says "ΜΑΘΗΣΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΝΩΣΗ". Below the header is a navigation menu with categories like "ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ", "ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ", "ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ", "ΣΥΛΛΟΓΕΣ", "ΝΕΑ", "ΒΟΗΘΕΙΑ", and "ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ". The main content area is titled "Κατάλογος" and features a search bar with a background image of a library. On the right side, there is a "Χρήσιμα" (Useful) section with links for "Ρωτήστε μας!", "Πρόσβαση στις πηγές", and "Ωράριο Βιβλιοθηκών". Below that, there are logos for "Ηλεκτρονικά Μαθήματα", "εκπαίδευση χρηστών", and "HEAL-Link". A "Νέα" (News) section lists recent events and publications. The footer contains logos for the library, the 90th anniversary of the University of Thessaloniki, and various institutional partners like W3C, MAI-AA, NCAG 2.0, and the European Union.

Εικόνα 5. Η αρχική σελίδα του δικτυακού τόπου της ΒΚΠ ΑΠΘ (www.lib.auth.gr).

The screenshot shows the search engine page of the BKIP APΘ website. At the top, there is a header with the library's logo and name: "Βιβλιοθήκη Κέντρο Πληροφόρησης ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ". To the right, it says "Είσοδος Γλώσσα". The main content area is titled "Καλώς ήλθατε στην ενοποιημένη μηχανή αναζήτησης της Βιβλιοθήκης ΑΠΘ". Below the title is a search bar with a dropdown menu set to "Κατάλογος" and "Άρθρα, Περιοδικά". To the right of the search bar is a "Όλα τα πεδία" dropdown and a "Αναζήτηση" button. Below the search bar, there are three sections: "Επιλογές αναζήτησης" (Search options), "Βρείτε περισσότερα" (Find more), and "Χρειάζεστε βοήθεια;" (Need help?). The footer contains logos for the library, the 90th anniversary of the University of Thessaloniki, and various institutional partners like W3C, MAI-AA, NCAG 2.0, and the European Union.

Εικόνα 6. Αρχική σελίδα της ενοποιημένης μηχανής αναζήτησης (search.lib.auth.gr).

2.4. Προμήθεια Εξοπλισμού (Υπόεργο 4)

Στο πλαίσιο του Υποέργου αγοράστηκε ο απαραίτητος εξοπλισμός για την ομαλή υποστήριξη τόσο των υφιστάμενων, όσο και των νέων υπηρεσιών.

2.5. Υπηρεσίες αυτεπιστασίας (Υπόεργο 5)

Οι υπηρεσίες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της αυτεπιστασίας οργανώθηκαν σε τρία πακέτα εργασίας. Συγκεκριμένα:

- ΠΕ1 / Δημιουργία και αναδιοργάνωση υπηρεσιών
- ΠΕ2 / Υποστήριξη Υποέργων 1-4
- ΠΕ3 / Εκπαίδευση και υποστήριξη χρηστών

2.5.1. Δημιουργία και αναδιοργάνωση υπηρεσιών (ΠΕ1)

Στο πλαίσιο της συλλογής, καθώς και της προβολής της ερευνητικής παραγωγής που παράγει το ΑΠΘ, αναβαθμίστηκε το Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών (IKEE) και δημιουργήθηκαν δύο -συμπληρωματικές σ' αυτό- υπηρεσίες: η Προθήκη (ejournals.lib.auth.gr) και η Συνεδριοθήκη (conferences.lib.auth.gr). Και οι δύο υπηρεσίες δημιουργήθηκαν με ΕΛ/ΛΑΚ από το Public Knowledge Project ("Public Knowledge Project", 2016).

Η ανάπτυξη και διεύρυνση του IKEE πραγματοποιήθηκε με τον καθορισμό ποιοτικών παραμέτρων, την καταγραφή των λειτουργικών αναγκών, τη βελτίωση υφιστάμενων λειτουργικοτήτων και την ανάπτυξη νέων. Οι ανάγκες που καταγράφηκαν αφορούσαν τις λειτουργίες:

- ταξινόμηση, π.χ. Σχολές/Τμήματα,
- πρόσβαση, π.χ. embargo, περιορισμοί σε IP, Creative Commons, προώθηση σε κοινωνικά μέσα, αποστολή emails σε συγγραφείς κ.ά.,
- κατάθεση, π.χ. φόρμες καταχώρισης για περισσότερα είδη δημοσιεύσεων, έλεγχος ορθότητας σε συγκεκριμένα πεδία, έλεγχος για ιούς σε αρχεία, αξιοποίηση υποδομής για πιστοποίηση και εξουσιοδότηση του ΑΠΘ κ.ά.,
- αναζήτηση, π.χ. εμπλουτισμός εμφάνισης εγγραφών με περισσότερα πεδία, εξαγωγή σε περισσότερους μορφότευπους, συλλογή στατιστικών στοιχείων για την πρόσβαση σε κάθε εγγραφή και αρχείο, οδηγίες χρήσης κ.ά.,
- εξαγωγή και Διαλειτουργικότητα, π.χ. βελτίωση λειτουργικότητας πρωτοκόλλου ΟΑΙ-ΡΜΗ, σύνδεση με περισσότερους συναθροιστές/harvesters, επικοινωνία με σύστημα απογραφικών δελτίων της ΜΟΔΠ ΑΠΘ κ.ά.,
- υπηρεσίες Εξατομίκευσης.

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν διευκολύνουν τον τελικό χρήστη στην αναζήτηση, τον εντοπισμό και την ανάκτηση ποιοτικών αποτελεσμάτων από το περιεχόμενο του IKEE, βελτιώνουν τη διαδικασία της κατάθεσης των μεταδεδομένων και των αρχείων των τεκμηρίων, παρέχουν ελεύθερη πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των τεκμηρίων, όπου είναι εφικτό, με την ταυτόχρονη προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων των συγγραφέων, παρέχουν νέες προσωποποιημένες υπηρεσίες αλληλεπίδρασης των χρηστών με το περιβάλλον του Καταθετηρίου, αξιοποιώντας εργαλεία και εφαρμογές του Web 2.0., επιτρέπουν την εξαγωγή στατιστικών επισκεψιμότητας και χρήσης (κατεβάσματος) των τεκμηρίων του Καταθετηρίου και, τέλος, επιτρέπουν τη συνεργασία με άλλες δράσεις και τη διάθεση του δικού τους περιεχομένου σε διεθνείς συσσωρευτές και καταλόγους με την υιοθέτηση διεθνών ανοικτών προτύπων και πρωτοκόλλων.

Για την ανάπτυξη της Προθήκης, υπηρεσίας διαχείρισης επιστημονικών εκδόσεων, χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό Open Journal Systems - OJS ("Open Journal Systems | Public Knowledge Project", 2016). Το προσωπικό της ΒΚΠ εγκατέστησε και παραμετροποίησε το λογισμικό, διόρθωσε ελληνικά κείμενα στη διεπαφή χρήστη και ανασύνταξε όλα σχεδόν τα αυτοματοποιημένα emails τόσο στην ελληνική, όσο και στην αγγλική γλώσσα. Ανέπτυξε πολιτική χρήσης της υπηρεσίας, εκπαιδευτικό και προωθητικό υλικό. Η επιτυχία της υπηρεσίας αυτής ήταν σχεδόν άμεση, καθώς συνέπεσε χρονικά με τη διακοπή της χρηματοδότησης προς εκδοτικές ομάδες του ΑΠΘ για τη δημοσίευση των περιοδικών τους σε έντυπη μορφή. Έτσι, σήμερα, η Προθήκη φιλοξενεί 22 περιοδικά, τα 7 εκ των οποίων είναι στο στάδιο της διαμόρφωσης και δεν εμφανίζονται προς το παρόν στην αρχική σελίδα. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εργασίες που αναρτώνται στην Προθήκη είναι αναζητήσιμες και προσβάσιμες και μέσω της ενοποιημένης μηχανής αναζήτησης (search.lib.auth.gr), η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου 3. Η αρχική σελίδα της υπηρεσίας αυτής φαίνεται στην **Εικόνα 7**.

ΠΡΟΘΗΚΗ ΑΠΘ
διαχείριση επιστημονικών εκδόσεων

Αρχική Σελίδα Σχετικά Σύνδεση Έγγραφή Αναζήτηση

OPEN JOURNAL SYSTEMS

Βοήθεια

Χρήστης
Συνδεθείτε

Γλώσσα
Επιλογή γλώσσας
Ελληνικά
Υποβολή

Περιεχόμενα
Περιοδικού

Αναζήτηση

Εύρος Αναζήτησης
Όλα
Αναζήτηση

Μέγεθος Χαρακτήρων
A A A

Αρχική Σελίδα > Βιβλιοθήκη ΑΠΘ - Προθήκη

Βιβλιοθήκη ΑΠΘ - Προθήκη

Η Προθήκη είναι μια νέα υπηρεσία της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ) του ΑΠΘ. Φιλοξενεί επιστημονικά περιοδικά ανοικτής πρόσβασης (Open Access) που εκδίδουν τα τμήματα, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού και τα ερευνητικά κέντρα του πανεπιστημίου. Υποστηρίζει όλα τα στάδια της εκδοτικής διαδικασίας σε online περιβάλλον. Τα περιοδικά της Προθήκης ευρετηριάζονται από γνωστές μηχανές αναζήτησης. Εκπαίδευση και τεχνική υποστήριξη παρέχεται από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης.

Για περισσότερες πληροφορίες : prothiki@lib.auth.gr, τηλ. 2310 99 42 16

Η Προθήκη αναπτύχθηκε στα πλαίσια του έργου "Υπηρεσίες ανάδειξης της πνευματικής παραγωγής του ΑΠΘ" του ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση, το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης).

Vetus Testamentum et Hellas

VTeH is the first academic journal in Greece focused on Old Testament and Septuagint Studies and their interaction with Ancient Greek language and thought. It publishes lectures of international scholars given at the School of Pastoral and Social Theology, Aristotle University of Thessaloniki, as well as peer-reviewed contributions to the Septuagint in relation to pre- and post-septuagintal Greek literature and culture. It also aims to challenge original research and to contribute to the international discussion on the method of Old Testament and Septuagint Exegesis and Theology.

[Προβολή Περιοδικού](#) | [Τρέχον Τεύχος](#) | [Έγγραφή](#)

Aristotle University Medical Journal

[Προβολή Περιοδικού](#) | [Τρέχον Τεύχος](#) | [Έγγραφή](#)

Επιστημονική ελετηρίδα - Τμήμα Ψυχολογίας

[Προβολή Περιοδικού](#) | [Τρέχον Τεύχος](#) | [Έγγραφή](#)

Εικόνα 7. Αρχική σελίδα της υπηρεσίας Προθήκη (ejournals.lib.auth.gr).

Για την ανάπτυξη της **Συνεδριοθήκης**, υπηρεσίας φιλοξενίας ακαδημαϊκών και επιστημονικών εκδηλώσεων, χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό Open Conference Systems – OCS ("Open Conference Systems | Public Knowledge Project", 2016). Το προσωπικό της ΒΚΠ εγκατέστησε και παραμετροποίησε το λογισμικό, μετέφρασε στα ελληνικά τόσο τη διεπαφή χρήστη, όσο και όλα τα κείμενα δυναμικής βοήθειας που εμφανίζονται. Ακόμα, ανασύνταξε όλα σχεδόν τα αυτοματοποιημένα emails, τόσο στην ελληνική, όσο και στην αγγλική γλώσσα. Ανέπτυξε πολιτική χρήσης της υπηρεσίας, εκπαιδευτικό και προωθητικό υλικό. Η υπηρεσία Συνεδριοθήκη αποτελεί μία υπηρεσία όχι πολύ γνωστή ακόμη στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα ΑΠΘ. Η διοργάνωση συνεδρίων αποτελεί συχνά μια έκτακτη δράση που αναλαμβάνουν μέλη ΔΕΠ του ΑΠΘ και γι' αυτόν τον λόγο δείχνουν απροθυμία στην εκμάθηση ενός νέου λογισμικού για μια εργασία που ολοκληρώνεται σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα. Σήμερα, η Συνεδριοθήκη φιλοξενεί 31 εκδηλώσεις, εκ των οποίων οι 13 είναι σε διαμόρφωση. Οι εισηγήσεις/παρουσιάσεις που αναρτώνται στη Συνεδριοθήκη είναι αναζητήσιμες και προσβάσιμες και μέσω της ενοποιημένης μηχανής αναζήτησης (search.lib.auth.gr) η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου 3. Η αρχική σελίδα της υπηρεσίας αυτής φαίνεται στην **Εικόνα 8**.

ARΧΙΚΗ Σελίδα ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΥΝΔΕΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

Αρχική Σελίδα > Βιβλιοθήκη ΑΠΘ - Συνεδριοθήκη

Βιβλιοθήκη ΑΠΘ - Συνεδριοθήκη

Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒΚΠ) του ΑΠΘ παρέχει στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας την υπηρεσία "Συνεδριοθήκη".

Στόχος της υπηρεσίας αυτής είναι η υποστήριξη όλης της διαδικασίας διεξαγωγής και φιλοξενίας του περιεχομένου συνεδρίων, ημερίδων, διημερίδων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων που υλοποιούνται εντός του ΑΠΘ. Η υπηρεσία, που φιλοξενείται σε server της Κεντρικής Βιβλιοθήκης, υποστηρίζεται από εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο εκπαιδεύει κάθε ενδιαφερόμενο στη χρήση της.

Η υπηρεσία Συνεδριοθήκη έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του έργου "Υπηρεσίες ανάδειξης της πνευματικής παραγωγής του ΑΠΘ" του ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση, το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης).

Επικοινωνία: conferences@lib.auth.gr, 2310 995480

"Σημειωτική και Βιβλος"

Τον Σεπτέμβριο του '68, στο τρίμησο Σεμινάριο των Βερσαλλιών, ο Algirdas Julien Greimas με μια ομάδα μοιτών του και περίπου τριάντα καθηγητές ειδικούς στην Αγία Γραφή εργάστηκαν από κοινού πάνω στη δομική ανάλυση βιβλικών κειμένων.

Αυτή ήταν η πρώτη συνάντηση της Σημειωτικής με την Αγία Γραφή και ήταν τέτοια η «χημεία» που οι αλληλοεισθετικές αντιδράσεις συνεχίζουν μέχρι σήμερα να παράγουν ερευνητικά αποτελέσματα.

Μέσα από τη διδραχμή προηγούμενων θεωριών, ο Greimas φτάνει την δομική σημασιολογία του και δίνει το έναυσμα για τις έρευνες πάνω στην Αιγινηματικότητα και την Εκφορά. Η ιστορία της Σημειωτικής Θεωρίας και οι εφαρμογές των μοντέλων αποτελούν τη φετινή θεματική του Σεμιναρίου.

Το σεμινάριο γίνεται στο πλαίσιο συνεργασίας του **Τομέα Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματικής του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας** της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με το **Κέντρο Ανάλυσης Ορθοπεδικού Λόγου (CADIR)** της Θεολογικής Σχολής του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λιόν.

[ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ](#)

Από την Διεπιστημονικότητα στη Διεθνή Εθελοντική Προσφορά

[ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ](#)

HEAL-Legal

«Πνευματική Ιδιοκτησία και Ίθρυματικά Αποθετήρια: συνήθη ζητήματα και βέλτιστες πρακτικές» - Θεσσαλονίκη

[ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ](#)

OPEN CONFERENCE SYSTEMS

[Βοήθεια για το Συνέδριο](#)

ΧΡΗΣΗΣ

Όνομα Χρήστη:

Κωδικός:

Αποθήκευση στοιχείων

Συνέχεια

ΓΛΩΣΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αναζήτηση:

ΜΕΓΕΘΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ

Εικόνα 8. Αρχική σελίδα της υπηρεσίας Συνεδριοθήκη (conferences.lib.auth.gr).

2.5.2. Υποστήριξη Υποέργων 1-4 (ΠΕ2)

Το καθένα από τα Υποέργα 1-4 υλοποίησαν οι ανάδοχοι εταιρείες με την υποστήριξη του προσωπικού της ΒΚΠ. Ανάλογα με το Υποέργο, το προσωπικό της ΒΚΠ συνεργάστηκε με την ανάδοχο εταιρεία, προκειμένου να διασφαλιστεί τόσο η πετυχημένη ολοκλήρωση του Υποέργου, όσο και η ποιότητά του.

2.5.3. Εκπαίδευση και υποστήριξη χρηστών (ΠΕ3)

Στο πλαίσιο του τρίτου πακέτου εργασίας διοργανώθηκαν εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δράσεις. Όλο το προσωπικό της ΒΚΠ ΑΠΘ εκπαιδεύθηκε στη χρήση του ΕΛ/ΛΑΚ Koha, που χρησιμοποιείται, πια, ως το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Βιβλιοθήκης. Οι εκπαιδευσεις χωρίστηκαν σε δύο κύκλους και κάθε κύκλος περιλάμβανε δύο τύπους σεμιναρίων: τη βασική εκπαίδευση, αφενός στο υποσύστημα του Δανεισμού, που παρακολούθησαν υποχρεωτικά όλοι και όλες, αφετέρου στα εξειδικευμένα σεμινάρια σε συγκεκριμένα υποσυστήματα του Koha (Προσκτήσεις, Περιοδικά, Καταλογογράφηση, Καθιερωμένοι όροι), που παρακολούθησαν υποχρεωτικά όσοι και όσες εμπλέκονται σε τέτοιου είδους εργασίες, και προαιρετικά όσοι και όσες είχαν σχετικό ενδιαφέρον. Εισηγητές και εισηγήτριες σε κάθε σεμινάριο ήταν βιβλιοθηκονόμοι που η κύρια εργασία τους αφορά το αντίστοιχο υποσύστημα του Koha. Η κάθε ομάδα εκπαιδευτών ανέπτυξε εκπαιδευτικό υλικό στα ελληνικά, το οποίο έχει αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο της Βιβλιοθήκης. Επιπλέον, συμμετέχουν στην παροχή βοήθειας (helpdesk), παρέχοντας πληροφορίες για το υποσύστημα που είχαν παρουσιάσει.

Η ενημέρωση της Ακαδημαϊκής Κοινότητας για τις υπηρεσίες Προθήκη και Συνεδριοθήκη πραγματοποιήθηκε τόσο με προσωπικές συναντήσεις με Καθηγητές και Καθηγήτριες, όσο και με δύο ανοικτές εκδηλώσεις, τις οποίες παρακολούθησε και το προσωπικό της ΒΚΠ και το διδακτικό προσωπικό του ΑΠΘ.

Η προβολή της συνολικής πράξης της ΒΚΠ πραγματοποιήθηκε με δύο ημερίδες που διοργανώθηκαν τον Ιούλιο του 2014 και τον Οκτώβριο του 2015. Η ημερίδα που αποτέλεσε και την τελική παρουσίαση του έργου τον Οκτώβριο του 2015 διοργανώθηκε την εβδομάδα ενημέρωσης Open Access Week 2015 και είναι διαθέσιμη μέσω της Συνεδριοθήκης (<http://conferences.lib.auth.gr/oaweek/oaweek2015>).

3. Επίλογος

Η ελληνική κρίση έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και, συνεπώς, και στη Βιβλιοθήκη ΑΠΘ. Η νέα οικονομική κατάσταση απαιτεί περικοπές. Ωστόσο, στο πλαίσιο παροχής ποιοτικών υπηρεσιών πληροφόρησης στην Ακαδημαϊκή Κοινότητα του ΑΠΘ δεν είναι δυνατόν να γίνουν περικοπές. Η κρίση γεννά και ευκαιρίες. Η Βιβλιοθήκη ΑΠΘ, χάρη στη χρηματοδότηση του ΕΣΠΑ, βελτίωσε υφιστάμενες

υπηρεσίες και δημιούργησε νέες χρησιμοποιώντας αποκλειστικά λογισμικό ανοικτού κώδικα. Εφόσον δεν υπάρχει ο απαραίτητος προϋπολογισμός για την αγορά τεχνογνωσίας, το προσωπικό της Βιβλιοθήκης ΑΠΘ αναπτύσσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις δεξιότητές του, ενημερώνεται για τις διεθνείς εξελίξεις και εφαρμόζει καινοτόμες δράσεις με ελάχιστα μέσα. Εκπτώσεις στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών δεν μπορούν να γίνουν, και οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες οφείλουν να εξελίσσονται ακολουθώντας τις αλλαγές και τις νέες τάσεις στον χώρο της εκπαίδευσης, της έρευνας και της επιστημονικής επικοινωνίας. Ήδη η Βιβλιοθήκη ΑΠΘ μελετά την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και την ένταξή τους σε νέα προγράμματα χρηματοδότησης.

4. Ευχαριστίες

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου θα ήθελε να ευχαριστήσει όλο το [προσωπικό της ΒΚΠ](#) που συνέβαλε με όλες του τις δυνάμεις στην επιτυχή ολοκλήρωση της πράξης. Αξίζει να σημειωθεί ότι, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης, η ΒΚΠ- ΑΠΘ υπέστη δύο φορές αναστάτωση, λόγω της διαθεσιμότητας μελών του προσωπικού της, γεγονός που δυσχέρανε ιδιαίτερα την απρόσκοπτη υλοποίηση του έργου.

Ξεχωριστές ευχαριστίες απευθύνονται στους διαχειριστές συστημάτων της ΒΚΠ-ΑΠΘ κ.κ. Θάνο Πετρίδη (πληροφορικός με σύμβαση στο πλαίσιο του έργου), Θεοδωρή Θεοδωρόπουλο και Γιάννη Κουρμούλη, που με τις ιδιαίτερες γνώσεις τους συνέβαλαν αποφασιστικά στην επιτυχία του έργου και κατάφεραν να ενσωματώσουν απρόσκοπτα τις νέες υπηρεσίες στο ενοποιημένο περιβάλλον αναζήτησης (search.lib.auth.gr) της ΒΚΠ-ΑΠΘ.

5. Χρηματοδότηση

Η πράξη «Δημιουργία Καινοτόμων Υπηρεσιών της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης ΑΠΘ» με κωδικό ΟΠΣ 304234 υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ΕΠ «Ψηφιακή Σύγκλιση 2007-2013» ΠΕΠ Μακεδονίας – Θράκης, το οποίο είναι συγχρηματοδοτούμενο από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εικόνα 9. Οι λογότυποι των φορέων χρηματοδότησης της πράξης.

6. Βιβλιογραφία

- LibGuides by Springshare - Content Management For Libraries. (2016). Springshare.com. Ανακτήθηκε 30 Νοεμβρίου, 2016, από <https://www.springshare.com/libguides/>
- Open Conference Systems | Public Knowledge Project. (2016). Pkp.sfu.ca. Ανακτήθηκε 30 Νοεμβρίου, 2016, από <https://pkp.sfu.ca/ocs/>
- Open Journal Systems | Public Knowledge Project. (2016). Pkp.sfu.ca. Ανακτήθηκε 30 Νοεμβρίου, 2016, από <https://pkp.sfu.ca/ojs/>
- Public Knowledge Project. (2016). Pkp.sfu.ca. Ανακτήθηκε 30 Νοεμβρίου, 2016, από <https://pkp.sfu.ca/>

Χρήστος Μπαμπατζιμόπουλος

Ο κ. Μπαμπατζιμόπουλος είναι Ομότιμος Καθηγητής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εργάστηκε ως Καθηγητής στο Τμήμα Γεωπονίας και ανέλαβε πλήθος διοικητικών θέσεων. Υπήρξε διευθυντής του Εργαστηρίου Γενικής και Γεωργικής Υδραυλικής και Βελτιώσεων, Τμήματος Γεωπονίας, ΑΠΘ, διευθυντής του ΠΜΣ Γεωπονικής Σχολής, πρόεδρος της Επιτροπής Εποπτείας των Πανεπιστημιακών Βιβλιοθηκών ΑΠΘ, πρόεδρος της Επιτροπής Βιβλιοθήκης Τμήματος Γεωπονίας, πρόεδρος της Επιτροπής Μεταπτυχιακής Ειδίκευσης Εγγείων Βελτιώσεων και διευθυντής του Τομέα Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφολογίας και Γεωργικής Μηχανικής, του Τμήματος Γεωπονίας. Τέλος υπήρξε Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου «Δημιουργία καινοτόμων υπηρεσιών Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ» που υλοποίησε η Βιβλιοθήκη ΑΠΘ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ-Ψηφιακή Σύγκλιση, κατά τα έτη 2011-2015.

Κλωντίνη Ξενίδου-Δέρβου

Η κα. Ξενίδου-Δέρβου είναι απόφοιτος του τμήματος Φυσικής του ΑΠΘ και κάτοχος μεταπτυχιακού στη βιβλιοθηκονομία από το Aberystwyth University. Αποτελεί ιδρυτικό μέλος και οραματίστρια του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link) και του Southern European Libraries Link (SELL). Έχει συμμετάσχει στον σχεδιασμό σημαντικών προγραμμάτων χρηματοδότησης (ΕΠΕΑΕΚ II, ΕΣΠΑ) που έχει αναλάβει η Βιβλιοθήκη ΑΠΘ και συνέβαλε στην ανάπτυξη σύγχρονων υπηρεσιών βιβλιοθήκης.

Τριαντάφυλλος Χατζηαντωνίου

Ο Τριαντάφυλλος Χατζηαντωνίου διαθέτει πτυχίο Φυσικής από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Το διάστημα 1984-1987 απασχολήθηκε ως διαχειριστής συστημάτων στο υπολογιστικό κέντρο του Αστεροσκοπείου του Τμήματος Φυσικής. Το 1989 απασχολήθηκε ως μέλος ομάδας ανάπτυξης λογισμικού στην εταιρεία Unisoft. Το 1990 επιστρέφει στο ΑΠΘ ως διαχειριστής βάσεων δεδομένων στη Βιβλιοθήκη Φυσικής. Από το 1992 ηγείται του υπολογιστικού κέντρου του Τμ. Φυσικής. Το 2001 αναλαμβάνει τα ηνία στην ομάδα τεχνικής υποστήριξης της Κεντρικής Βιβλιοθήκης. Από το 2002 εκπροσωπεί το ΑΠΘ στο έργο CROSSGRID και συμμετέχει στην επιστημονική επιτροπή της ομάδας δράσης HellasGrid. Διαθέτει μια μακρά εμπειρία στον σχεδιασμό και την υλοποίηση χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Συμμετείχε στα έργα ΕΠΕΑΕΚ II και ΕΣΠΑ της Βιβλιοθήκης ΑΠΘ. Συντόνισε την ομάδα Πληροφορικής που εργάστηκε για τη δημιουργία του Γραφείου Σταδιοδρομίας και έχει υποστηρίξει τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη όλων των εξ αποστάσεως μαθημάτων του Τμ. Φυσικής.

Κατερίνα Νάστα

Η Κατερίνα Νάστα είναι απόφοιτος του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Εργάζεται στη Βιβλιοθήκη ΑΠΘ για περισσότερα από 30 χρόνια. Διετέλεσε προϊσταμένη του τμήματος προσκτήσεων διεκπεραιώνοντας όλους τους διεθνείς διαγωνισμούς για τη συνδρομή του ΑΠΘ σε ηλεκτρονικά περιοδικά και βιβλιογραφικές βάσεις. Το 2011 ανέλαβε καθήκοντα ως προϊσταμένη διεύθυνσης.

Ελευθερία Κοσέογλου

Η Ελευθερία Κοσέογλου είναι βιβλιοθηκονόμος και απόφοιτος της Φιλοσοφικής σχολής του ΑΠΘ και του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης και κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης στη Διοίκηση Πολιτιστικών Μονάδων. Εργάζεται από το 1995 στη Βιβλιοθήκη του ΑΠΘ. Έχει απασχοληθεί ως καταλογογράφος και ως μέλος της ομάδας μετάπτωσης και διαχείρισης του ILS Horizon. Από το 2002 αποτελεί μέρος της ομάδας δικτυακού τόπου. Έχει απασχοληθεί στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη πολλών νέων υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης ΑΠΘ. Συμμετείχε ακόμη στον σχεδιασμό της Οριζόντιας δράσης του ΣΕΑΒ για το Ευρετήριο Ελληνικών Επιστημονικών Περιοδικών.

Σοφία Ζαπουνίδου

Η Σοφία Ζαπουνίδου είναι ακαδημαϊκός βιβλιοθηκονόμος στη Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ (μέλος της ομάδας δικτυακού τόπου, 2008-). Απόφοιτος του Τμ. Αρχιτεκτονικής & Βιβλιοθηκονομίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (2001), κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στα Πληροφοριακά Συστήματα από το Παν. Μακεδονίας (2004) και μέλος της ερευνητικής ομάδας Βάσεων Δεδομένων & Πληροφοριακών συστημάτων του Ιονίου Πανεπιστημίου (2012-). Διετέλεσε μέλος της ομάδας δικτυακού τόπου στη Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης του Παν. Θεσσαλίας (2004-2008) και συν-διδάσκουσα του μαθήματος «Θησαυροί» (2009-2012) στο Τμ. Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης του ΑΤΕΙΘ. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά/συνέδρια για θέματα όπως πληροφοριακή παιδεία, δικτυακοί τόποι, ανοικτή πρόσβαση και συνδεδεμένα δεδομένα βιβλιοθηκών. Έχει μεταφράσει κείμενα από διεθνείς οργανισμούς για την προώθηση των αρχών της Ανοικτής Πρόσβασης στην Ελλάδα.